

Generell informasjon om tiltaket

Institusjon som nominerer:	Stjørdal fagskole/Nord-Trøndelag fylkeskommune
Kontaktperson for nominasjonen:	Asgeir Finserås/asgeir.finseras@ntfk.no
Navn på tiltaket:	HMS-prosjektet
Når ble tiltaket satt i gang:	2010/2011
Kontaktperson for tiltaket:	Aud Sølvi Viken/aud-solvi.viken@ntfk.no

Kort om tiltaket:

Bakgrunnen for tiltaket

HMS-prosjektet startet som et tverrfaglig samarbeid i Kommunikasjonsmodulen i 2007. Faglærerne i norsk og engelsk ble utfordret av avdelingsleder til å jobbe tverrfaglig. Resultatet ble et tverrfaglig prosjekt i slutten av første halvår. Målet for prosjektet var skrivetrening, trening i muntlig presentasjon samt å bruke de sjangrene vi hadde gjennomgått. Det tverrfaglig prosjektet fungerte godt. Utfordringen for oss etterhvert ble å finne caser. Vi kom fram til at hvis casene kunne kobles opp mot programfagene, så ville prosjektet bli mer realistisk for studentene. Ideen ble presentert for kollegiet, og HMS-prosjektet ble en realitet skoleåret 2010-2011.

Beskrivelse av HMS prosjektet.

Studentene blir delt inn i grupper på 3-4 studenter på tvers av fordypning. Et av målene med tverrfaglige grupper er at studentene skal bli kjent på tvers av studieretninger. Hver gruppe får informasjon om gjennomføring av HMS-prosjektet, og "trekker" en case de skal arbeide med. Hver enkelt gruppe får ulike "caser" av følgende type; fallulykke, grøfteulykke, klemulykke el. Casene er basert på faktiske hendelser (hentet fra artikler i aviser). Caser som ikke er ferdig etterforsket benyttes ikke.

Den tverrfaglige gruppen får tildelt rollen som *ledelsen* i en bedrift. Studentene i hver gruppe må fordele oppgavene mellom seg (leder, presseansvarlig, sekretær, økonomiansvarlig). Hver gruppe skal utarbeide en skriftlig prosjektrapport, samt gjennomføre en muntlig framføring av prosjektet for.

Den skriftlige rapporten skal inneholde; framdriftsplan, arbeidsfordeling, møtereferat, pressemelding, bruk av sosiale medier, konsekvenser for bedriften (miljø, bransjeopplæring), økonomiske konsekvenser (beregninger), strategier for gjenoppbygging av omdømme, evaluering av eksisterende prosedyrer, nye instruksjoner som følge av ulykken, arbeidsinstruks på engelsk for utenlandske arbeidere.

Studentene gjør hver for seg en egen vurdering av egen innsats i etterkant av prosjektet, og også en vurdering av hvordan samarbeidet på gruppen har fungert. Dette gir god trening i egen vurdering og vurdering av gruppesamarbeid. Gruppene vurderer også de andre gruppens fremføringen og gir en karakter basert på gitte kriterier.

Tidsrammen for HMS-prosjektet: 6 dager fordelt over 3 uker (2 dager uke 1, 3 dager uke 2 og 1 dag i uke 3 med presentasjon).

Lærernes evaluering av prosjektet.

Prosjektrapporten vurderes av alle involverte lærere. De gir en samlet vurdering og tilbakemelding til hver gruppe.

Hvordan tiltaket oppfyller kriteriene for Utdanningskvalitetsprisen:

Tiltaket er nyskapende sett i lys av lignende utdanninger og på tvers av fagfelt fordi:

- Studentene/gruppene får utdelt en case uten å ha fått undervisning i HMS på forhånd. (De blir kastet ut i et fagfelt som de ikke har fått undervisning i - induktiv læring). Opplegget gir ekstra motivasjon for læring på et fagområde som er viktig i arbeidslivet. Utfordringene studentene møter i HMS-prosjektet gir ekstra motivasjon for fagområdet når undervisningen starter. Prosjektet gjør det lettere å se at god kommunikasjon er viktig i arbeids- og næringslivet. Studentene opplever at praktisk bruk av norsk og engelsk er viktig for bedriften.
- Casene som benyttes er virkelige hendelser som hentes fra dagspresse eller nyheter på nettet. De blir anonymisert slik at de ikke kan spores til den aktuelle bedriften.
- Casene hentes fra ulike områder i næringslivet, produserende industri, prosessindustri, byggeindustri, anleggs- og bergindustri. I forkant av HMS-prosjektet gjennomfører involverte lærere hver for seg et søk for å finne passende hendelser som kan benyttes. I samarbeid blir de så enige om hvilke caser som skal benyttes for det aktuelle prosjektet.

Tiltaket er oppdatert og relevant for arbeidslivet fordi:

- Casene som benyttes kommer fra det virkelige liv og er hendelser som nylig har skjedd.
- Studentene blir kastet ut i en realistisk situasjon og er nødt til å være løsningsorientert og kreative for å løse det aktuelle problemet.
- Siden oppstart av tiltaket ser vi at identiske hendelser som fall- og klemulykker, ras av grøft og liknende gjentar seg i arbeids- og næringslivet. Det er tydelig at det fremdeles er viktig med kunnskap og ferdigheter både for å unngå slike hendelser og for å handle riktig når de oppstår.

- Studentene blir bevisst på kulturforskjeller mellom arbeidere av ulike nasjonaliteter og viktigheten av god kommunikasjon.

Samarbeidet mellom studenter, ansatte og arbeidslivet, og hva samarbeidet fører til:

- Studentene samarbeider i grupper på tvers av fordypning. De blir bedre kjent i hele studentgruppen, får et større nettverk og blir tryggere i studenthverdagen. Dette gir et bedre grunnlag for god læring videre.
- Studentene kan ta kontakt med ulike aktører i arbeids- og næringsliv for hjelp (eksempelvis utstyrsleverandører, bransjeorganisasjoner, aktuelle kontaktpersoner i entreprenørfirma)
- Skolen har leid inn foreleser fra mediebransjen i et par år som har orientert om bruken av sosiale medier og internett generelt for å gi studentene innspill til hvordan en kan håndtere kommunikasjon i en krisesituasjon i dagens medieverden. Ungdoms kunnskaper om sosiale nettverk utvikler seg så fort slik at behovet for denne typen informasjon ikke lenger er til stede i samme grad. Skolen planlegger videre å hente inn gjesteforelesere på andre relevante områder, for eksempel fra Arbeidstilsynet. Samarbeidet med næringslivet gir studentene påfyll av relevant og aktuelt fagstoff.
- Tiltaket er tverrfaglig fordi lærere fra flere fagretninger finner relevante caser som studentene skal jobbe med. Alle involverte lærere veileder studentene i løpet av prosjektperioden. Aktuelle fag som inngår er:
 - LØM (Ledelse, økonomi og markedsføring)
 - Norsk
 - Engelsk
 - HMS- og kvalitets ledelse
 - Matematikk
 - IKT

Eksisterende utviklingsarbeid og erfaringer:

HMS-prosjektet som tiltak har vært gjennomført hvert år siden 2010/2011. Det har vært justeringer underveis med basis i tilbakemeldinger fra studenter og lærere for å forbedre tiltaket. Erfaringene har vært svært positive hver gang tiltaket har vært gjennomført, dette gjelder spesielt tilbakemeldingene fra studentene. Skolen har ikke gjennomført systematiske undersøkelser for å dokumentere dette, men er trygg på at tiltaket har god effekt på studentenes læring og at det bidrar til at de lettere når læringsutbyttet på flere områder.

Hvordan tiltaket har bidratt/bidrar til vesentlig til utvikling og forbedring av utdanningskvaliteten og hvordan har tiltaket forbedret studentenes læring:

- Studentene blir mer bevisst på den problematikken/utfordringene de kan komme ut for som mellomledere i arbeidslivet ved å gjennomføre prosjektet.
- Tverrfaglige grupper gir studentene bedre innsikt i andre fagområder og bidrar til at de blir kjent på tvers av ferdypning.
- Tiltaket slik det gjennomføres gir studentene økt interesse for fagområdet.
- Tiltaket gir studentene økt forståelse for økonomi/tap knyttet til ulykker og uønskede hendelser.
- Skrivning av dokumentasjon for utenlandske arbeidstakere gir studentene trening i praktisk bruk av engelsk.
- Tiltaket gir økt forståelse for nytten av språk, både engelsk og norsk, samt god trening i prosjektarbeid - dette er det første prosjektarbeidet studentene gjennomfører i sitt studium.
- Studentene uttaler seg veldig positivt om tiltaket og gjennomføringen. De fleste rapporterer også at de lærer svært mye av dette.

Tiltaket løser følgende utfordringer:

- Å få tilstrekkelig trening i praktisk kommunikasjon relatert til faktiske hendelser.
- Utvidet samarbeid med arbeids- og næringsliv.
- Få trening i å håndtere av uventede hendelser i arbeidslivet
- Bevisstgjøring av roller og ansvar når uønskede hendelser oppstår.
- Bevisstgjøring av bruk av sosiale medier og hvilken informasjon som skal/kan gis ut offentlig fra bedriften når det har skjedd uønskede hendelser.

Ideer og planer for videreutvikling av tiltaket:

- Når tiltaket gjennomføres inneværende studieår vil skolen forsøke å få inn gjesteforelesere fra arbeids- og næringsliv, samt Arbeidstilsynet.
- Skolen planlegger å gjennomføre HMS-prosjektet for den samlingsbaserte utdanningen i løpet av våren 2018. Her blir kontakten med næringslivet mye tettere fordi studentene er knyttet til en bedrift. Casene kan tilpasses til den bedriftene studentene jobber i, og dette gir mulighet for å benytte tidligere hendelser i bedriftene som utgangspunkt for prosjektet. Dette kan videre bidra til en positiv utvikling av HMS- prosedyrer og handlingsplaner i bedriftene slik at en minsker risikoen for tilsvarende hendelser i den aktuelle bedriften.

Hvordan resultater kan brukes av andre på tvers av fagområder og institusjoner:

- Tiltaket kan lett kopieres og benyttes av andre institusjoner fordi det ikke er knyttet til et bestemt fagområde. HMS er aktuelt innenfor alle fagområder, det samme gjelder ledelse, økonomi, markedsføring, kommunikasjon, matematikk og IKT. Utfordringen vil være å finne relevante caser som er dekkende for det aktuelle fagområdet.
- For bedrifter som har studenter på samlingsbasert utdanning kan deler av produktet tas i bruk av bedriften (ulike prosedyrer, pressemelding, rapporter)

Eksempel:

- Prosedyre for “dokking” av gravemaskin (Gravemaskin som kjøres opp på lasteplan) utarbeidet i et tidligere HMS prosjekt ble kjøpt opp av en students tidligere arbeidsgiver og gikk inn som en del av internkontrollen i dette firmaet.

Lysarkene som benyttes når tiltaket presenteres for studentene er vedlagt.